

HRVATSKA RIJEČ

Preplatna cijena: na godinu K. 12 — Za 6 godina K. 6 — Za Šibenik na godinu donošanjem u kuću K. 12. — Za Inozemstvo na godinu K. 12 suviše poštarski trošak. — Pojedini br. 10 para. — Plativo i utuživo u Šibeniku.

Izlazi sriedom i subotom

Uredništvo, uprava i Tiskara lista nalazi se u ulici Bazilike sv. Jakova. — Oglasi, priobčena pisma i zahvalne tiskaju se po 30 para peti redak ili po pogodbi. — Nefrankirana pisma ne primaju se. — Rukopisi se ne vraćaju.

Dalmacija.

Brojite ih: Cavtat, Lastovo, Veluluka, Rab, Silba, Sućurac, Muć, Omiš, Lečevica, Klis, Lukšić, Kaštel Novi, Spič, Stolivo, Muo, Kastelava, Nin, Trogir, Imotski. Ako ovomu dodadete pismo občine splitske, onda imadete dvadeset občina, koje su se obratile ministru predsjedniku Becku, zahvaljujući mu na njegovom zauzimanju za Dalmaciju osobito pri zadnjoj razpravi u zastupničkoj kući. Na taj način, dakle, radi držanja gosp. ministra občine su mu zahvalile, barem većina njih je to naglasila. Kažu neki, da su to one učinile na poticaj političke vlasti, na zapovjed političkih poglavara, a opet drugi, da iz običaja.

Nego bilo jedno ili drugo ostaje činjenica, da su se te občine zahvalile ministru nakon što je on u parlamentu naglasio, da većina pučanstva ne može odobriti postupanje zastupnika iz Dalmacije u Beču. Tom tvrdnjom ministar je htio reći, da su zastupnici u protimbi sa pučanstvom, a to mu je trebalo onda i dokazati. Taj dokaz je ministar na svaki način morao imati u ruci kad je ono utvrdio, a imao ga je u obavijestima svojih činovnika, koji, da ne upanu u nemilost i da ne budu proglašeni nezalicima i varalicima, dadoše se na posao, da prisile svoje vjerne na izpunjenje dužnosti.

Sljedeći dan to zahvale, brojajavi.

Četvrtina dalmatinskih občina izkaziva se proti držanju zastupnika. Kada, za što?

Kada je javno mnijenje Dalmacije zahtijevalo od svojih zastupnika, da ne smiju na nijedan način uzakoniti robstvo svojeg naroda, kad se tražilo, da upotrebe sve, da to uzakonjenje ne bude parlamentarnim putem izvedeno, tada se dižu Crnice, Madirazze i njima u svemu slični, te zahvaljuju ministru, koji je pošao mimo zakona proti pravima hrvatskog naroda. Za što? Jer im je taj ministar obećao, da će gospodarstveno pridignuti Dalmaciju i sagraditi željeznicu. Oni ne pitaju kad će se to obećanje izpuniti, oni ne pamte koliko milijuna je Dalmaciji oteo, koliko će joj se još oteći; njima je dosta, da im se obećaje. Njima nije stalo što je najveća sramota devetnaestog i dvadesetog vieka upravljanje austrijsanske vlade u Dalmaciji, njima nije stalo što već i u zemlji divljaka u Africi i Aziji prosvjetljene države rade više, nego se uradio u Dalmaciji; oni i ne znadu, da se željeznice grade i u Siberiji i u Aziji i u Africi i u Turskoj radi trgovine, radi saobraćaja, a da će se u nas graditi najviše radi vojničkih posala. Oni ne razume da nas se hoće svezati, sapat tako da ne uzmognemo nikada biti svoji i gospodari na svomu kao narod koji svojim radom po svojoj volji razpolaze.

Ne, oni za sve to ne pitaju, oni zahvaljuju ministru i daju pljusku svojem predstavništvu, koje napokon nije moglo biti onako robsko kako su gospoda spomenutih občina.

Nego može li gospodin ministar i posle onih robskih zahvala reći, da je pružio dokaze za svoju tvrdnju, da je pučanstvo protivno držanju svojih zastupnika u Beču?

U koliko je ono držanje bilo radikalno, ne može barem do sada. Jer ono, što se ministru javilo, to zavisi od milosti političke vlasti. Pače mogli bi ići i dalje pa reći, da su občine kao imotska, trogirski i slične samo za to brojajavile, jer moraju, jer vlast može s njima radi debelih neurednosti učiniti što hoće, da ima na raspoloženje sluga i robova, koji će joj u svakom slučaju služiti kako ona zapoviedi.

Tih robova je bilo uvijek, a do našeg ljudstva i poštenja, do naše narodne koristi je, da ih bude sve to manje. Jer zaludu je, dok se ne uredi naše domaće stvari, dok se sa občina ne oduleče samoživci, dotle nijedno naše narodno predstavništvo ne će moći izpunjati svoje dužnosti kako treba. Narodni i politički život u Dalmaciji treba liečiti iz temelja.

Govor zast. Dra. A. Dulibića u razpravi o željeznici.

U sjednici zastupničke kuće dne 17. prosinca za vrijeme razprave vrhu zakonske osnove o dalmat. željeznici, izrekao je zast. Dr. Dulibić

sljedeći govor: Visoka kućo! Prije nego se upustim u razgovor o predmetu, koji je u razpravi, nek mi bude dozvoljeno osvrnuti se sa nekoliko riječi na onaj dio govora Njegove preuzvišenosti gospodina ministra predsjednika, koji je držao u sjednici od 12. ovolga, a koji se odnosi na držanje hrvatskih i srbskih zastupnika i u obće naših sudrugova iz „Sveze južnih Slavena“ naprama nagodbenoj osnovi.

Gospodin je ministar predsjednik dao izraza svojoj obsjeni, da su hrvatski zastupnici podigli toliko krepki ili kako on veli, prečarani odpor proti nagodbi. Po njegovu mnijenju mi nismo imali pripravljati nikakvih poteškoća nagodbi, dapače mi smo morali glasovati za istu i to radi toga, jer je vinska klauzola odstranjena, željeznička sveza Dalmacije sa Austro-Ugarskom osigurana i napokon jer je vlada svjestna svoje zadaće u Dalmaciji.

Dalje izjavio je gospodin ministar predsjednik, da vlada nikomu neće nametati njezina dobročinstva i na koncu konca umiruje se Njegova Preuzvišenost sa tvrdnjom, da pučanstvo Dalmacije iz daleka ne dieli umjenje njegovih zastupnika naprama nagodbi.

Ako se ima govoriti o obsjenama tada sam ja bez dvojbe više osupnut navodima gospodina ministra predsjednika nego li je on odnošajem hrvatskih zastupnika naprama nagodbenoj osnovi.

Može li nešto drugičje da li odklanjajući obsjenu djelovati, kada jedan državnik, koji stoji na pročelju vlade, postavi princip da pučanstvo i njegovi zastupnici moraju zajatiti politička i državna prava, čuvstva, ciljeve jednog celog naroda, kojemu pripadaju, radi kojekakvih materijalnih prednosti? Što se tiče odstranjenja vinske klauzole, to je zavadjanje pučanstva, ako se tvrdi, ovo je odstranjenje neko osobito dobročinstvo namijenjeno Dalmaciji. O tomu ne može Njegova Preuzvišenost pod ni pošto biti osvjedočena. Jer sasma su drugi obzir odklonili vinsku klauzolu, nego li obzir na Dalmaciju. Odstranjenje vinske klauzule nije dobro došlo samo mnogim zemljama ove državne polovice, nego ponajpače Ugarskoj, bez da se sve ove zemlje smatra dužnim nekoj osobitoj zahvali. O tomu ne ću govoriti dalje. Nek visoka kuća sudi, koliko je lojalno nišanje na vinsku klauzolu.

Što se tiče pitanja željezničke sveze Dalmacije sa Austrijom i Ugarskom, stalno je, da će gradnjom ove sveze biti popravljeno staro nepravdo, kako je gospodin ministar predsjednik izričito naglasio. Čini li se nekome jedno dobročinstvo, jedan beneficij, ako mu se popravja jedno nepravdo, koje mu se učinilo? Ne ću govoriti o strategičnim obzirima, po kojim proizilaze ove naredbe kao pružene. Jedno je ipak stalno, moja častna gospodo, da se uvedenjem ove željezničke sveze ova monarhija oslobodjuje od jednog rugla, kao što i od daljnjih škoda. Počinjeno nepravdo popraviti je dužnost poštenja države kao i državnog građanina, i prizna li se to, kako se može govoriti o beneficijama?

Kako se može govoriti o dobročinstvima, ako vlada izpuni svoju dužnost prama zemlji, koja je kroz celo stoljeće neprestano bila od države zapašena ili oštećena, kako je to sa vladina stola izričito bilo priznato? Mi uprav ne tražimo nikakvih osobitih dobročinstva, već jedino da nam se učinjeno nepravdo popravri, što ne leži samo u interesu naše zemlje, već u interesu ciele monarhije.

Znamo, koliko se je mučilo i naprezalo, a koliko je bilo nužno žrtava, da se u industriji ove države osigura skupih tržišta. Koja bi tržišta ova država bila imala, da austrijske vlade nisu dopustile da propade ondašnja trgovačka mornarica.

Rieči gospodina ministra predsjednika zvuče kao prijetnje. Ali ipak nas to ne će potaknuti, da mi ne branimo prava našega naroda sa svim sredstvima.

Gospodin je ministar predsjednik tvorac sveobćeg izbornog prava u Austriji; ali izgleda, kao da on ne poštuje odviše prvu kuću sveobćeg izbornog prava, kada dolazi pred visoku kuću sa takim argumentima, i kada on traži

od zastupnika jednoga naroda, da oni udese njihovo držanje proti nazorima njihovih birača. Nek bude gospodin ministar predsjednik o tomu osvjedočen da će ciele hrvatski i srbski narod jedino žaliti, da je nagodba bila provedena.

Što za naš narod znači nagodba, koliko mu se teško nepravdo tim nanosi bilo je već sa strane mojih sudrugova i s moje strane dostatno obrazloženo u ovoj visokoj kući, pa ja ne ću sve to ponavljati. Visoka bi kuća morala poštovati naše stanovište prama nagodbi. Za vrijeme razprave palo je s naše strane tvrdih izraza, koje su možda ovu ili onu stranku uvredile, što nije bila naša namjera; ali ni jedan član ove kuće — i to nam služi na čast — nije smatrao shodnim i umjestnim, da naše stanovište na koji bilo način podvrgne kritici, te da ga proglasi pogriješnim ili neopravdanim. Jer svaki, ako sa svoga stanovišta drži nagodbu da je poprimljiva, tko ljubi svoj narod, i ima razuma za shvaćanje patnja jednoga puka, kao i za pravo i pravicu, mora biti osvjedočen, da zastupnicima hrvatskog i srbskog naroda nije bilo moguće drugo stanovište, u nagodbenom pitanju, do li one osorite i krepke opriekie. U tomu se nalazi ministar predsjednik u opreci sa visokom kućom, ali u podpunom skladu sa zvaničnom i poluzvaničnom štampom, koja je ustala omraženim načinom proti nama i podigla formalnu haranžu protiv nas, da bi podražila narod, što joj nije uspjelo, niti će joj uspeti. Osudu vrhu ovog nečuvjenog postupanja prepuštam vis. kući. Ograničujem se na to, da prosvjedujem najodlučnije proti umišljenju, zaplašivanju i proti nekonstitucionalnom uplitanju vlade u odnošaje između puka i zastupnika i da izrazim vrhu toga moju duboku srbču, da se sa strane jedne vlade može na spomenuti način postupati sa od naroda izabranim zastupnicima. (Sliedi).

Državne financije i Dalmacija.

Dok trgovina, obrt i industrija stenu pod težim teretom financijske krize, može Austrija da se pohvali sa povoljnim uspjesima državnog financijskog gazdinstva kao malo koja država na svietu.

Iz ekspozesä, što ga je nedavno držao ministar financija, proizilazi, da financijska uprava države za god. 1906. izkazuje pretičak od 146 milijuna kruna. Od tog suviška upotrebil će se 61 milijun za vojničke svrhe, a 2 milijuna za gradnju vodenih puteva, dok će 83 milijuna ostati raspoloživa. U god. 1905. iznosio je suvišak 52 milijuna kruna.

Proračun za god. 1908. veći je od onog za god. 1907. za 63 milijuna kruna. Državne potrebe naraste su od god. 1905. za 20 po sto, odnosno od 1781 na 2134 milijuna. Od povišice proračuna otpadsti će ove godine pretežni dio na poboljšanje položaja i nova sistemizirana mjesta kod državnog činovništva, naime oko 40 milijuna.

Što se tiče državnih prihoda razabire se iz proračuna za god. 1908., da će izravni porezi i neizravne daće donieti u državne blagajne za kojih 20 milijuna kruna više nego god. 1907., monopold duhana 7 milijuna kruna, a povišica pristojaba kod pošte i telefona za 14 milijuna kruna više.

Jednom rieču: prihodi rastu, potrebe se redovito obilno mogu pokrivoti, a tereti za državljanje ipak rastu uztrajno. Zamjerava se s toga obćenito voditeljima državne financijske politike, što se ne će da pobrinu za odterećenje zemljišnog posjeda, koje bi najširim i najvažnijim slojevima imalo donieti pravedno i opravdano olakhoćenje u snasnanju javnih daća. Na to se je svakako imalo misliti sada, kad državnii prihodi izkazuju suviše kroz već nekoliko godina, jer mogla bi opet nastati kritična vremena, kad razjmer između državnih prihoda i razhoda ne će biti tako povoljan kao sada, a tada se, dakako, ne može pomisljati na umanjanje poreznih tereta. Nu, visoka gospodo u Beču vode kod zelenog stola sasvim drugačije račune, te su njihova načela i metoda nedokučiva za nas misera plebs contribuens.

Jedno samo držimo, da mirne duše možemo konstatirati, naime, da bi težko na Dalmaciju bile odpane nešto veće mrvice, da ne bude bilo gore spomenutih budžetarnih suviškova. Za „pasivnu zemlju“, kako gospoda na Dunavu vole zvati našu Dalmaciju, nije u redovitim, normalnim prilikama nikad bilo vredno praviti iole veće investicije. Hoće sada da nas politički jače podjarme, pa nas kušaju gospodarstveno osvajati. Stojeći na tom, činjenicama utvrđenom stanovištu ima sad najednoč Beč odvadžnosti, da na usta ministra predsjednika govori o „dobročinstvima“ što ih tobože Austrija izkazuje našoj zemlji. „Dobročinstva“, dakle, nakon stoljetnog gospodarstvenog stradanja Dalmacije? To je naprosto malo odviše smjela ironija! Ali narod hrvatski u ovoj zemlji proniknuo je već odavno u ciljeve te politike, pa ga nije više lako smesti u njegovim legitimnim političkim i opravdanim gospodarstvenim aspiracijama.

Važno talijanske mornarice.

Hoćeš, ne ćeš, pomoženje talijanske mornarice od duljega je vremena počelo zanimati bečke krugove više nego li se je to u javnosti govorilo. Oni bezbrojni milijuni, koje je ovih zadnjih godina talijanska komora glasovala vladi za povišenje ratne mornarice i za utvrđenje talijanske granice prama Austriji nisu davali mira bečkim vojničkim, vladinim i dvorskim krugovima. Za vrijeme ljetnih dogovaranja u Desio, na Semmeringu i u lišu, talijanska vlada morala je dosta toga progutati radi balkanskog pitanja.

Kako se sada saznanje, austrijska je vlada za spomenutih pregovaranja tražila od talijanske vlade još i dozvolu, da može na kraljevskom rimskom dvoru u ime srdačnog prijateljstva postaviti vlastitoga atašea mornarice. Do sada je naime na talijanskom dvoru bilo jedino vojničkom atašeu dodjeljen jedan činovnik mornarice, koji je vodio poslove te spadaju u njegovu struku. Sada će se pak ustrojiti posebno njegovo atašea za poslove mornarice. Taj će biti podpunno neodvisan od vojničkog atašea na talijanskom dvoru, a u diplomatskom koru zastupat će posebno mjesto. Tim se korakom podiže doduše ugled austro-ugarske mornarice, ali ovdje se ne radi o ugledu ove mornarice, već o posve drugim razlozima, koji su veoma očiti.

Za ovo mjesto već je imenovan Ladislav Remy-Berencovich pl. Szilass, Njemu će biti dodijeljeno čitavo osoblje za novi ured, da svi skupa budu bolje moći proučavati talijansku ratnu mornaricu. A taj cilj nema ništa zajedničkoga sa onom stereotipnom izjavom, koju smo čulj u zadnjem ekspozesä ministra izvanjskih posala, da se država nalazi u posve dobrim odnošajima sa susjednim državama.

Bosanski kulturтреговci.

Sarajevo, u prosincu.

U vašim dalmatinskim novinama često se čitaju napadaji proti njemačkim kulturтреgerima, koje vam šalje u zemlju austrijska korpucija iz prijestolnog grada Beča. Imao sam dapače prigode ovog ljeta u Metkoviću se razgovarati s jednim vašim sumišljenjakom, koji mi je pripoviedao mnogo toga o austrijskim kulturтреgovcima u Dalmaciji. Ja sam ga slušao pomjivno, a kad on dovršio pričati mi vaše jadikovke, zapitah ga, bi li mi znao kazati koliko austrijska vlada trudi godišnje za te kulturтреговce. Vaš mi pristaša nije znao dati odgovora, a kad ja njemu spomenuh, koju svotu izdaje bosanska vlada godimice za uzdrzanje neših kulturтреgera, vaš se je pristaša čudom čudio. U razgovoru mu obećah da ću vam o tim izdatcima poslati par rieči, čim se povratim u Sarajevo. Obećanje ne mogoh namah izvršiti, jer se bojah staviti pismo sa Vašom adresom u ovdješnju poštarsku škrinju. Treba naime da znate da naša vlada ima pravo svako njoj sumnjivo pismo zadržati za sebe, a koja je najmilije saznanj sadržaj onih pisama, kojih su upravljena uredništvu ma bilo kojeg lista. Danas mi se desila prigoda da se je moj prijatelj zaletio do granice, te mu ovo pismo preдах da ga stavi na poštu izvan poštansko-hercegova-

vačke granice, jer sam jedino u ovom slučaju uvjeren, da ćete primiti ovo pismo u ruke.

O misiji naših kulturtregerovića nije fajda da vam pišem. Ona je jednaka onoj vaših u Dalmaciji. Razlikuje se jedino u tomu da u misiju u Bosni i Hercegovini provadjaju drugi ljudi nego li kod vas u Dalmaciji. Ima između njih lipe broj naših glava, ali koja fajda, kad ne smiju misliti, kako bi one htjele.

Kulturnotregerska misija je namijenjena amo oružničkom koru. U Bosni i Hercegovini mi imamo 266 oružničke postaje. U njima se nalazi 2300 oružnika. To vam je cela vojska. Za uzdržavanje ove vojske prošle je godine vlada izdala 3,775.200 kruna. Sublizu četiri milijuna kruna. Što govorite na ove izdatke? Ali dok se naša brižljiva vlada ovako brine i zauzima se za uzdržavanje mira i reda u zemlji, čujte, koliko se brine za narodnu prosvjetu. U cijeloj zemlji imamo 239 pučkih škola sa 568 učiteljskih sila. Na njih troši vlada godišnje 641.270 kruna. Na svakoga pučkog učitelja dolazi približno godišnje 1129 K, dok svaki oružnik dobiva 1641 krunu. Oružnik dobiva po tomu 512 K više od jednog učitelja kod nas. Oružničkih postaja imamo 27 više nego li pučkih škola; a broj oružnika iznaša za 1732 glava više od pučkih učitelja. Izdatci za oružnike iznašaju za 3,133.930 više od onih za učiteljske sile. Zanimive su još ove brojke: na svako 782 glave u Bosni i Hercegovini određen je jedan oružnik, dok pod jednog učitelja padaju 2992 glave.

Kako vidite u nas se za oružnično izdaje godišnje mal ne pet puta veća svota od one koju se izdava za pučke učitelje. Uz ovakovo sramotno raspisivanje novaca u nepotrebne svrhe nije se dakle čuditi da se kroz trideset godina od kada je Austrija zaposjela Bosnu i Hercegovinu, ove zemlje nisu mogle kulturno podignuti do onoga stepena do kojeg se za isto vrijeme podignula kneževina Bugarska.

Ove brojke najbolje predložuju napredak kulture u Bosni i Hercegovini. *Hrvat.*

Naši dopisi.

Trogir,

(Odgovor „Nar. Listu“). Plaćeni dopisnik „Nar. Lista“, dakako, po komandi htio bi osvie-
tlati lice svojih gospara. Sve, što se je iznelo do sada i još što se iznaša o samosilju i neurednosti pri občinskoj upravi, to je za njega puška laž i izmišljotina. On i njegovi predpo-
stavljani, kao i oni, koji ovima nedelno pogodu-
ju, radili su, kako se sada vidi, da u onoj za njih vrlo značajnoj sjednici, u kojoj se upravi glasovalo onakovo povjerenje za budućnost (NB1 a ne za prošlost, ni sadašnjost), bude pročitano i prorešetano sve, što se je upravi zamjerilo i još uvijek zamjera, a što je onda kao i sada javnosti predobro poznato. Htjeli su možda vidjeti vulkanske provale već u prvom početku sjednice? Na svoju sramotu gledali su na koncu i uživali. Htjeli su po svojoj prilici pravednu reakciju iz onako dirljiva govora i smišljena štona ga izreče tobožnji samozvani pomiritelji? Zar im nije bio dovoljan izstup iz sjednice onih, koji se je izazvalo s onim nedostojno predloženim povjerenjem? Zar nisu morala sva ona č. gospara, koji su uvijek pri-
pravni na svaki mig najsposobnijeg načelnika, samo za čas triezno razmisliti rieči pravičnog i neobjazljivog viećnika, te razsuditi bez obzira gdje da bude pravo priznato, a ne zaleći se slepio i glasovati, što im se je nametnulo? To je pokunjenost, gosp. dopisniče, to je nepo-
prijanje svoje časti, a izstup iz one sjednice udešene jedino za nezaluzeno postignuće po-
vjerenja, jest dokaz samosvijesti. Čdje je pitamo sada, izležla dosljednost onih, koji su trubili desno i lievo o samovolji načelnika, o njegovoj nesposobnosti, o njegovoj fenomenalnoj neu-
rednosti, zaboravljivosti i neshvaćanju? U onom času očito se je pokazala njihova doličnost, njihova duševna slabost. Ako li iko, to baš onaj, od dopisnika pohvaljeni obć. prisjednik radi toga što je pokazao junak po čuški u javnom lokal, koliko li nije iztresao u onom istom lokal, proti najsposobnijem svom kolegi načelniku? A što da rećemo pak o nadobudnom tezačkom načelniku, koji je u oči same sjednice, kao i često prije, toliko tuđakao kako je nemoguće uz ovakog našeg preuzetnog i samovoljnog načelnika ostati; te koji je toliko i toliko grami i uvjeravao svakoga o svome nezadovoljstvu i čvrstoj solidarnosti sa članovima oporbe. Ali da, ovomu znade za slabost trogirski načelnik Frank, brat najsposobnijeg našega Bürgermeistara. Zna on što njemu treba, da bude zadovoljan, te u čas učini on s njime salto mortale. Dogovorno, naime uz mile-
lale turi ga napred da bude za sada donaćnik, jer je zbilja zgodan kremenjak.

Nu što bismo dalje o drugima prisjedni-
cima ili viećnicima? Isti gosp. plaćeni dopisnik

bez dvojbe mora nam priznati kakove su anomalije u našem vieću. Kad se sada reče, da iz svih odlomaka ove obćine nema ni deset vieć-
nika, a iz samih dviju istih obćitelji jesu po dva brata; a onda još je u broju viećnika osoba, koja po svojoj službi od obć. uprave je plaćena, ne mora li se svatko žudom čuditi?

Za danas ne idemo dalje; ali ćemo iz-
nieti što-šta i o tezačkoj skupštini, kao i o ustanovljenoj seoskoj blagajni. Ovliko odgovo-
rismo dopisniku lošem slugi lošijeg gospodara. Medjutim čekamo još sjednicu o proračunu. Do vidova!

Viesti.

Za „Družbu Sv. Ćirila i Metoda za Istru“ primila je mjesta podružnica od gosp. R. Giovannizza K 2.— kao božićni darak. Od gospodične Marije Rafaelli K 2.— dobivenih pri okladi.

Svega K 4—
Prije izkazanih „463.04
Ukupno K 467.04

Napried za našu Istru!

„Iz „Hrvatskog Sokola“. Na staru godinu, kao obično, bit će u našem „Sokolu“ društvena večerina zabava. Predstavljat će se šala u jednom činu: „Dva stara smušenjaka“. Prije i poslie predstave izvršit će se posebni raznovrstni program zabave. Pristup imamo pozvanji. Početak zabave u 9 sati na večer. Doznajemo, da se naši vriedni diletanzi spremaju za novu predstavu, koju će dati na Tri Kralja. Liepo!

„Šibenska Glazba“ svirala je u četvrtak na podne na „Malom Trgu“. Napredak ove naše glazbe opaža se sve to bolje, a to je zahvaliti u prvom redu liepoj stezi i ljubavi za stvar, koja vlada medj glazbarima. I sinoć je „Šibenska glazba“ po običaju svirala gradom, kojim je vrvila šetnja.

„Ubožkom Domu“ u Šibeniku uđielše gg Dr. Ivo Krstelj, gradonačelnik, K 10, a Dr. Julij Gazzari K 5, mjesto božićnih čestitanja, na čemu im se uprava „U. D.“ najljepše zahaljue.

Na željezničkoj stanici ovdje u Šibeniku na prozoru, gdje se kupuju vozne karte nalazi se oglas za legitimacije samo na njemačkom i talijanskom jeziku. Da nije taj oglas zar još iz dobe Roznera ili Lapenae?

Novo ustanovljena seoska pošta Šibenik-
Vruije Bilice (Gatara) ima ovaj razpored: U dneve: nedilju polazi iz Šibenika u 7 sati prije podne, a dolazi u Crnicu na 8.30 pr. p.; utorak polazi iz Crnice na 7.40 pr. p., a dolazi u Vruije Bilice na 8.10 pr. p. i četvrtak polazi iz Vruije Bilice na 11.10 pr. p., a dolazi u Šibenik na 12.10 po podne.

Prećnaka putnog reda na seoskoj pošti Šibenik-Gradina sastoji u ovome: ponediljkom, sriedom i petkom polazi pošta iz Šibenika na 5.15 sati prije podne, a dolazi u Lozovca na 7.30; polazi iz Lozovca na 9.30, a dolazi u Konjevrate na 10.15 pr. p.; polazi iz Konjevrate na 10.45 pr. p., a dolazi u Goriš na 11.45 pr. p.; polazi iz Goriša na 12 podne, a dolazi u Brnjicu na 12.45 po p.; polazi iz Brnjice na 1 po p., a dolazi u Radonić na 2.30 po p.; polazi iz Radonića na 2.45 po p., a dolazi u Čvrpljevo na 3.45 po p.; polazi iz Čvrpljeva na 4 po p., a dolazi u Gradinu na 5 po p.; polazi iz Gradina na 5.15 po p., a dolazi u Šibenik na 8 sati u večer.

Pri jednoj i drugoj službi pošta se razdaje po svim skupinama kuća doćnih sela.

Parobrod u Rogoznici. Primamo iz Rogoznice sliedeći brzojav: Doznajemo da je Negri izigrao noćista parobroda društva „Dalmatia“ u Rogoznici koje je priznato potrebitom od vlade i ravnateljstva pošta. Rogozničani ozbiljno misle sa odlomcima na uveđenje svoga parobroda.

Murterski „Sokol“. Primamo: Na 22. ov. mj. u 11 sati prije podne preminuo je brat sokol Ante Turčinov Josin. Sprovd mu je bio na 23., a bio je zastupan „Sokol“ iz Vodica i Tiesna, te župa i „Sokol“ iz Šibenika. Nad grobom pozdravio je pokojnika prvi starješina murterskog „Sokola“, opisujuć vrline pokojnika; onda podpredsjednik vodičkog „Sokola“ Pavao Roca, koji je kazao kako oni nisu žalili truda doći k bratu i po kiži i zlu vremenu. Za tim je starješina tješnjanskog „Sokola“ Roko Orada naglasio kako je liepo umrieti kad se pošteno žive, te sokolio braću, odnosno prisutnu mladež, da što u višem broju stupaju u ovakova liepa i poštena društva, koja teže za prosvjetom i napredkom hrvatstva. Na to je pokojnik bio sahranjen uz želju svih prisutnih: da mu bude lajka hrvatska gruda!

Novo domaća tvornica vunenih tkanina. Primamo iz Knina: „Josip Lovrić, posjednik i trgovac iz Knina, obratio se vladi s molbom, da bi mu dozvolila uporabiti vodopad rieke Bućnice u Golubiću kod Knina u kolićici od 10 kubnih metara na sekundi. U tu svrhu dao je

izraditi po tehničkom strukovnjaku gosp. Etoru Zorzenoni jednu osnovu, koji je istu sa strane hidraulične kao i elektrotehničke podpuno i do-
vršio. Najmanja snaga, koju bi taj vodopad dao u najvećoj ljetnoj snazi, jest od blizu 1500 konjskih sila, a centrala bit će učinjena sa dvie turbine Francis i dva Dinamo-stroja svaki od 1500 konja snage, tako da bi ukupna snaga bila od 3000 konja. Na dan 9. prosinca bila je urećena povjerenstvena razprava, koja ne do-
vršena prvi dan bi produljena do 10. prosinca pod predsjedanjem vladinog povjerenika gosp. Krpana. Povjerenstvo se sastojalo još od vladinog mjernika Rosegg-a, nadmjernika Javrek-a, Dra. Galvani-a, obćinskog zamjenika gosp. Bo-
rovića, te sa strane molitelja od Dra. Bay-a kao tehničkog konsultanta i pravničkog mjernika Dra. Mihaeljevića i drugih. Poslie taćnog razvida na licu mjesta i nakon saslušanja svih zanimanih stranaka povjerenstvo pronašlo je, da predložena osnovna kao i cjelokupna radnja ne imade nika-
koviht poteškoća. Poslie toga cijelo povjerenstvo pošlo je na poziv domaćine gosp. Lovrića na rućak, gdje bi nazdravljeno od vlć. popa Jove župnika golubićkog najprije obrtićkom napredku te predsjedniku povjerenstva, koji je na nazdra-
vicu odgovorio, da se nada u kratko vrijeme vidjeti iscrpljenu snagu rieke Bućnice i to sa domaćim kapitalima bez potrebe stranaca, te da će osnovana tvornica vunenih tkanina kao i drugi mali obrti n. pr. razsvjeta grada Knina, te tvornica cementnih opeka biti okrunjeni iz-
vrstnim uspjehom.

Ovom poduzeću želimo svaki uspjeh, te preporučamo domaćim glavnicićarima, da istom sasuestvuju, jer je sigurno, da će se ta tvornica vunenih tkanina veoma dobro izplaćivati.

Imena naših gradova. C. k. austrijska vlada obnašla je za shodno, da svakom gradu i mjestu u Dalmaciji narine jedno tuđinsko ime, ako ne sasvim novo, onda bar po pravopisu drugaćije nego što ga naš narod zove i piše. Dopusit ćemo, da su neka talijanska imena pravadna, ali n. pr. Drniš, Benkovac, Vrlika, Sinj, Metković itd. ne bi se danas nikako smjela prevadjati, nego uvijek u prvotnom obliku upotrebljavati. No premdroć c. k. politici išlo je u račun, da nam je ona skovala Darnis, Bencovaz, Verlica, Sign, Metcovich, Obrovavazzo itd. Iznaka-
zila je ime samo da ne izgleda hrvatski, to-
bože da i „Talijani“ budu zadovoljni, a u ova nabrojena mjesta jedva da ikoji Talijan ikad i dođje, a kamo li da ga tamo ima. To sve biva po starom običaju: divide et impera. Pošto naša zemlja nije u tako sretnom položaju, da može stvoriti poseban zakon o nazivlju mjesta kao što ga ima Ugarska, i kako ga je za narodne vlade i Hrvatska dobila, i pošto nema izgleda, da bi se postojćeć odnošaji kod nas pobudom c. k. vlade promienili na bolje, — preporučujemo svim trieznim i podpunim Hrvatima, da za imena naših gradova, bez obzira na jezik, sa kojim se u pismu služe, uvijek bez iznimke upotrebljavaju samo hrvatsko nazivlje.

Hrvatske drame na praćkim pozornica. Početkom god. 1908. davat će u praćkom „narodnom divadlu“ Vojnovićevu dramu: „Dubrovaćka trilogija“. Dramaturg Jaroslav Krapl doći će prije predstave sam u Zagreb, da vidi izvadjanje te drame. U novosagrađenom Vinohradskom kazalištu, kojim upravlja poznati stručnjak Šubert, davat će se po svojoj prilici koncert ove godine Tresićeva drama „Finis republicae“. Na istom kazalištu ima se davati i jedna drama spisateljice Zofke Kveder-Jelov-
šekove.

„Organizacija radnika Hrvata“ u Sa-
raju. Bosanska je vlada teća negda potvrdila preinaćena pravila rećene organizacije, u kojoj ima, da se okupi ćitavo tamošnje hrvatsko radnićtvo.

Trst. Početkom nove godine bugarska će vlada postaviti u ovom gradu svoj konzulat, i to u svrhu, da poveća trgovaćki i obrtni saobraćaj izmedja Trsta i Bugarske.

Novi jubilejski novac. Tećajem prosinca dolazi u promet novi jubilejski novac, i to srebrni komadi od jedne krunice, te zlatni od 10 i 20 K. Novac nosi novi lik kralja. Komadi od 5 i 100 kruna dolaze tek na godinu u promet i to u proljeće. Napis na novcu spominje kraljev jubilej.

Novi biljezi. Na 1. sijećnja 1908. bit će stavljeni u promet novi poštanski biljezi. Sadašnji biljezi moći će se rabiti do 31. svibnja 1908. Od ovoga dana do 31. srpnja 1908. moći će se stari biljezi promieniti kod poštanskih ureda za nove u istoj ćinji.

Napredak Ćeha. Mi smo se tu skoro u posebnom ćlanku osvrnuli na radu Ćeha u Beću i u Dolnjoj Austriji, te smo naveli ćinjenicu, kako se Niemci hoćeć ne ćeš plaše Ćeske nacionalne agitacije, koja Niemcima malo po malo oćimlje zemljište. Danas imamo da zabilježimo jedan korak više Ćeskog napredka u Beću. Ćesi sn naime odlučili osnovati u Beću jednu realnu

gimnaziju na vlastite troškove. U tu svrhu već su počeli sakupljati doprinose. Na ćelu ove akcije stoji Ćeska centralna banka. Radi toga njemaćki nacionalni i radikalni počeoć već javno pozivati Niemce, da bojkotiraju ovo banku.

Ćeski sabor bit će do skoro razpušten, a novi će izbori uzslidjeti svhom mjeseca veljaće. Nagodbena sankcija usliediti će ovih dana. Za 1. sijećnja oćekuje se publiciranje nove austro-ugarske nagodbe, koja istim ćanom stupa u kriepest. Ugarski kvotni i vlastbeni zakoni bit će sankcionirani na 30. ovoga.

Kuinuće male lutrije u Austriji. U sac-
revinskom vieću podnio je nekidan jedan soci-
jalno-demokratski zastupnik predlog, da se ukine patent od 13. ožujka 1813, kojim je dozvoljena igra male lutrije. U obrazloženju svog veoma umjестnog predloga navajda se medju ostalim ovo: Medju najzalostnije ostavštine absolutizma spada uredba igre na sreću „loto“, koja naj-
više davi najosudnije slojeve pućanstva. Ko-
liko je nova otela narodima uva nesretna i nemoralna igra, moće se po tom suditi, što je za vrijeme od 1751. do 1788. dok se je igra davala u zakup, doćhla državu 53,890.679 for. od 1788. do 1900. kod samouprave 2,405,873.468 for., dakle u svemu pet milijarda kruna. U državnom proraćunu za god. 1908. izvršeni su prihodi od lota sa 30,540.150 K, a razhodi su K 18,423.890, tako da državu preostaje ćisti dobitak od lota za 12 milijuna kruna. U modernoj državu upravo je poština institucija lota. Ona je prije više godina ukunuta i u Magjar-
skoj i Hrvatskoj, pa se moćemo nadati, da će joj skoro i u blagoslovljenoj Austriji odzvoniti. Ministri financije pitat će, dodako, da se ukinućem lutrije odpadaćaji redoviti državni prihodi namodjesti iz drugog vrela, pa će opet državljani doćiti valjda nove treti, makar da i sadašnje jedva snasaju!

Izseljivanje u Mandžuriju. Ruski se agenti vrte oko Poljaka i Rusina u Galiciji i u Bukovini nastojećć predobiti tamošnje seljake na seljenje u Mandžuriju. Kako se javlja iz Ćer-
novica, ruska vlada daje izseljenicima slobodnu voznu kartu i hranu do opredjeljenoga mjesta u Mandžuriji, gdje svaki naseljenik dobiva bavada zemljište i materijal za rad. Kako će ova agitacija sigurno prodriet i do naših zemalja, to mi na vrijeme upozorujemo naše ljude, da se ćuvaju kojekakvih liepih obćanja i slepa vjerovanja.

Slika župnika Hlinke. Državni odvjetnik u Ružomberku zaplenio je slike, na kojima je naslikan župnik Hlinka u okovima, a pod njim napisane rieći: „Sve za vjeru, domovinu i slobodu“.

Radi tek minulih blagdana donosimo iznitno danas samo dvie stranice gradiva, a druge dvie izpismo oglasima.

Izseljivanje u Mandžuriju. Ruski se agenti vrte oko Poljaka i Rusina u Galiciji i u Bukovini nastojećć predobiti tamošnje seljake na seljenje u Mandžuriju. Kako se javlja iz Ćer-
novica, ruska vlada daje izseljenicima slobodnu voznu kartu i hranu do opredjeljenoga mjesta u Mandžuriji, gdje svaki naseljenik dobiva bavada zemljište i materijal za rad. Kako će ova agitacija sigurno prodriet i do naših zemalja, to mi na vrijeme upozorujemo naše ljude, da se ćuvaju kojekakvih liepih obćanja i slepa vjerovanja.

Slika župnika Hlinke. Državni odvjetnik u Ružomberku zaplenio je slike, na kojima je naslikan župnik Hlinka u okovima, a pod njim napisane rieći: „Sve za vjeru, domovinu i slobodu“.

Radi tek minulih blagdana donosimo iznitno danas samo dvie stranice gradiva, a druge dvie izpismo oglasima.

Izseljivanje u Mandžuriju. Ruski se agenti vrte oko Poljaka i Rusina u Galiciji i u Bukovini nastojećć predobiti tamošnje seljake na seljenje u Mandžuriju. Kako se javlja iz Ćer-
novica, ruska vlada daje izseljenicima slobodnu voznu kartu i hranu do opredjeljenoga mjesta u Mandžuriji, gdje svaki naseljenik dobiva bavada zemljište i materijal za rad. Kako će ova agitacija sigurno prodriet i do naših zemalja, to mi na vrijeme upozorujemo naše ljude, da se ćuvaju kojekakvih liepih obćanja i slepa vjerovanja.

Slika župnika Hlinke. Državni odvjetnik u Ružomberku zaplenio je slike, na kojima je naslikan župnik Hlinka u okovima, a pod njim napisane rieći: „Sve za vjeru, domovinu i slobodu“.

Radi tek minulih blagdana donosimo iznitno danas samo dvie stranice gradiva, a druge dvie izpismo oglasima.

Izseljivanje u Mandžuriju. Ruski se agenti vrte oko Poljaka i Rusina u Galiciji i u Bukovini nastojećć predobiti tamošnje seljake na seljenje u Mandžuriju. Kako se javlja iz Ćer-
novica, ruska vlada daje izseljenicima slobodnu voznu kartu i hranu do opredjeljenoga mjesta u Mandžuriji, gdje svaki naseljenik dobiva bavada zemljište i materijal za rad. Kako će ova agitacija sigurno prodriet i do naših zemalja, to mi na vrijeme upozorujemo naše ljude, da se ćuvaju kojekakvih liepih obćanja i slepa vjerovanja.

Slika župnika Hlinke. Državni odvjetnik u Ružomberku zaplenio je slike, na kojima je naslikan župnik Hlinka u okovima, a pod njim napisane rieći: „Sve za vjeru, domovinu i slobodu“.

Radi tek minulih blagdana donosimo iznitno danas samo dvie stranice gradiva, a druge dvie izpismo oglasima.

Izseljivanje u Mandžuriju. Ruski se agenti vrte oko Poljaka i Rusina u Galiciji i u Bukovini nastojećć predobiti tamošnje seljake na seljenje u Mandžuriju. Kako se javlja iz Ćer-
novica, ruska vlada daje izseljenicima slobodnu voznu kartu i hranu do opredjeljenoga mjesta u Mandžuriji, gdje svaki naseljenik dobiva bavada zemljište i materijal za rad. Kako će ova agitacija sigurno prodriet i do naših zemalja, to mi na vrijeme upozorujemo naše ljude, da se ćuvaju kojekakvih liepih obćanja i slepa vjerovanja.

Slika župnika Hlinke. Državni odvjetnik u Ružomberku zaplenio je slike, na kojima je naslikan župnik Hlinka u okovima, a pod njim napisane rieći: „Sve za vjeru, domovinu i slobodu“.

Radi tek minulih blagdana donosimo iznitno danas samo dvie stranice gradiva, a druge dvie izpismo oglasima.

Izseljivanje u Mandžuriju. Ruski se agenti vrte oko Poljaka i Rusina u Galiciji i u Bukovini nastojećć predobiti tamošnje seljake na seljenje u Mandžuriju. Kako se javlja iz Ćer-
novica, ruska vlada daje izseljenicima slobodnu voznu kartu i hranu do opredjeljenoga mjesta u Mandžuriji, gdje svaki naseljenik dobiva bavada zemljište i materijal za rad. Kako će ova agitacija sigurno prodriet i do naših zemalja, to mi na vrijeme upozorujemo naše ljude, da se ćuvaju kojekakvih liepih obćanja i slepa vjerovanja.

Slika župnika Hlinke. Državni odvjetnik u Ružomberku zaplenio je slike, na kojima je naslikan župnik Hlinka u okovima, a pod njim napisane rieći: „Sve za vjeru, domovinu i slobodu“.

PODRUŽNICA HRVATSKE VJERESIJSKE BANKE - ŠIBENIK.

BANKOVNI ODJEL

prima uložke na knjižice u konto korentu u ček prometu; eskomptuje mjenice, financira trgovačke poslove, obavlja inkaso, pohranjuje i upravlja vrijednima. Devize se preuzimaju najkulantnije. Izplate na svim mjestima tu i inozemstva obavljaju se brzo i uz povoljne uvjete.

**Dionička glavnica
K. 1.000.000**

Pričuvena zaklada 100.000
Centralna Dubrovnik - - - - -
- - Podružnica u Splitu i Zadru.
Priskrbiljuje zajmove uz amortizaciju kotarima, općinama, i javnim korporacijama.

MJENJAČNICA

kupuje i prodaje državne papire, razterećnice, založnice, srećke, valute, kupone. Prodaja srećaka na obročno odplaćivanje. Osjeganje proti gubitku kod ždriebanja. Revizija srećaka i vrijednostnih papira bezpлатно. Unovčenje kupona bez odbitka.

ZALAGAONICA

daje zajmove na ručne zaloge, zlatne i srebrne predmete, drago kamenje itd. uz najkulantnije uvjete.

Jadranska Banka U TRSTU.

Bankovno prostorije u ulici Cassa di risparmio, Br. 5.
..... Vlastita zgrada. ....

Obavlja sve bankovne i mjenične poslove: eskomptuje mjenice, daje predjmove na vrijednostne papire, kao i na robu ležuću u javnim skladištima.

Kupuje i prodaje vrijednostne papire, svake vrsti, devize, inozemni zlatni i srebrni novac, te banknote i unovčuje kupovne i izdriebane papire uz najpovoljnije uvjete.

Izdeje dozname na sva glavnija tržišta monarhije i inozemstva, te otvara vjeresije uz izprave (dokumente) ukrcavanja.

Prima novac na štedioničke knjižice u tekući i giro račun.

Obavlja sve burzovne naloge najbrže i najsavjestnije uz vrlo umjerene uvjete.

Posreduje i konvertira hipoteke kod prvih hipotekarnih zavoda uz najniže uvjete.

NOVO ustanovljena

Hrvatska Tiskara

u Šibeniku
(ulica Stoine Crkve).

Preporučuje se najtoplije P. N. Obćinstvu za izradbu svakovrstnih radnja, kao: vrstnih radnja, raznih djela i brošura, posjelnica, kuverta, listovnih i trgovačkih

papira, zaručnih i vjenčanih objava, oamrtnica i sva druga u tu struku zasjecajuće radnja. Jamči za tačnu i modernu izradbu uz poeve umjerene cene.

Banka Commerciale Triestina

prima:

Uložke u krunam uz uložničke Listove: sa odkazom od 5 dana uz 2 3/4 %
" " " 15 " " 3 1/4 %
" " " 30 " " 4 1/4 %

Uložke u zlatnim Napoleonima ili u engl. funtim. (sterlinam) uz uložničke Listove:

sa odkazom od 15 dana uz 2 1/2 %
" " " 30 " " 2 1/2 %
" " " 3 " " 3 1/2 %

NB. Za uložne listove sada u toku, novi kamatnik ulazi u kriepost 15.og Novembra i 10.og Decembra o. g.; izdaje blagajničke doznačnice na donosioca sa škadencom od 1 mjeseca uz kamatnjak od 1 1/2 %.

Banko-Ziro i Tekući račun. Valuta od dana uložena, uz kamatnjak koji će se ustanoviti; obavlja inkasso mjestnih računa, mjenica glasnih na Trst, Beč, Budimpeštu, Prag i druge glavne gradove Monarhije, te plaća domicile svojih korentista bez ikakvog troška.

Izdaje uložne knjižice na štednju uz dobit od 3 1/2 %.

Otvara tekuće račune u raznim vrijednotama. Inkassi: Obavlja utjerivanje mjenica na sva mjesta Inostranstva, odrezaka i izdriebanih vrijednostnih papira uz umjerene uvjete.

Izdaje svojim korentistima doznačnice na Beč, Aussig, Bielitz, Brno, Budimpeštu, Carlsbad, Cervignano, Cormons, Cernovicu, Eger, Rieku, Friedek, Gablonz, Goricu, Graz, Innsbruck, Klagenfurt, Lavov, Linz, Olomouc, Pilsen, Polu, Prag, Prossnitz, Dubrovnik, Solnoograd (Salzburg), Split, Peplitz, Troppau, Warnsdorf, Bučko-Novomjesto i druge gradove Monarhije bez ikakvog troška, a na inozemstvo po najboljem dnevnom tečaju.

Izdaje Kreditne listove na sva mjesta Monarhije i inozemstva.

Bavi se kupnjom uz tovarne dokumente u Novlj, Jork, London, Pariz, Hamburg, itd. itd. uz umjerene kamatnjak.

Daje predjume na vrijednostne papire, robu, warrants i tovarne dokumente uz uvjete, koje će se ustanoviti.

Daje jamčevinu za carine skladišta Kontrinja (Contirungs-Lager).

Preuzimlje u pohranu i upravljanje: U sobi sigurnosti, koja pruža najveću garanciju proti kojoj mu drago pogledji provale i vatre i kojoj je posvećen osobiti nadzor sa strane bankovnih organa, primaju se u pohranu vrijednostni papiri, zlato, srebro i dragocjenosti, uz povoljne uvjete, te se na zahtjev preuzima i upravljanje istih. Osjeganje vrijednote proti gubitkim ždriebanja.

Banka Commerciale Triestina.

JEDINA HRVATSKA TVORNICA VOŠTANIH SVIEĆA U ŠIBENIKU.

Častim se preporučiti p. n. obćinstvu, poštovanom svećenstvu, crkvama, bravtvoštinama, svoju krasnu uređenu

TVORNICU VOŠTANIH SVIEĆA

Kod mene se dobit mogu izvrstne, a od mnogih priznate u svim veličinama

— svieće od pravog pčelinjeg voska — kao i finog crkvenog tamjana.

Prodajem dobra vrcanog — po zdravlje — koristna meda Klg. po K. 1:20. Kupujem uz dobru cenu u svim količama žutog voska.

Svaku i najmanju naručbu p. n. mušterija obavijam najspremnije, kao i uz najpovoljnije uvjete.

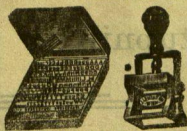
S veleštovanjem

VLADIMIR KULIĆ
Šibenik (Dalmacija) Glavna ulica.

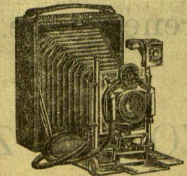
JEDINA HRVATSKA TVORNICA VOŠTANIH SVIEĆA U ŠIBENIKU.

**KNJIŽARA I PAPIRNICIA
IVANA GRIMANI-A**

Glavna ulica - ŠIBENIK - Glavna ulica

Preduzimlje naručbe iskovrstnih pečata od kantšucka i kovine.

Skladište fotografiskih aparata i svih nužgrednih potrebština.

preporuča svoj veliki izbor liepih HRVATSKIH, TALIJANSKIH, NJEMAČKIH I FRANCOZKIH KNJIGA,

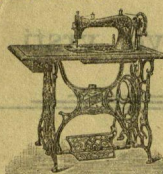
romana, slovnica, rječnika, onda pisacih sprava, trgovačkih knjiga, uredovnog papira, elegantnih listova za pisma, razglednica i t. d.

Prima pretplate na sve hrvatske i strane časopise

uz originalnu cenu sa tačnim i brzim dostavljanjem u kuću.

Velika zalaha svakovrstnih toplomjera, zwieker-naočala

od najbolje vrsti i leća u svim gradacijama. VANJSKE NARUČBE OBAVLJA KRETOU POŠTE.

Skladište najboljih i najjeftinijih šivaćih strojeva „SINGER“ najnovijih sistema.

NE ČITATI

samo već kušati se mora davno prokušani medicinski

STECKENPFERD

od ljljanova mlieka **SAPUN**

od BERGMANNA i Druga, Draždjani i Tetschen na/L. od prije poznat pod imenom BERGMANNOVA SAPUNA

od ljljanova mlieka da se lice oslobodi od sušanih pjegica, da zadobije bieli tein i nježnu boju. Pretplatno komad po 80 para

u drogariji VINKA VUČIĆA ŠIBENIK.

ŠIRITE „HRVATSKU RIEČ“!

Najbolje sredstvo za negovanje USTA I ZUBI

Glavno skladište za Dalmaciju kod g. VINKA VUČIĆA, Šibenik.

Trgovci! Oglašujte u „Hrvatskoj Rieči“!

Novo i moderno uredjena

Hrvatska tiskara

ŠIBENIK.

Preporuča se najtoplije P. N. Obćinstvu za izradbu svakovrstnih radnja, kao: Knjige i brošure; sve vrsti tiskanica za obćinske, župne i druge urede, seoske blagajne, odvjetnike, trgovce i t. d. te moderne posjetnice, zaručne i vjenčane objave, pozive na zabavu, plesne redove i t. d.

IZRADJUJE PEČATE (STAMPIGLIE) od gume — razne vrsti — kao i vlastoručnih podpisa.

Drži u zalihi sve vrsti obćinskih, župnih i drugih raznih tiskanica.

Solidna izradba, umjerene ciene.

NARUČBE OBAVLJAJU SE BRZO I PO ZAHTJEVU.